

VEILEDNING TIL SØKNAD OM STØTTE TIL TILTAK

Versjon 8.
September 2026

Innhold

1	Hvem kan søke om støtte og til hvilke tiltak?.....	3
1.1	Hvem kan søke?	3
1.2	Hvilke NOx-reduserende tiltak kan få støtte?	3
1.3	Når bør søker kontakte NOx-fondet før søknad?	4
1.4	Hvordan fastsettes og utbetales støtten?	4
1.5	Hvor mye støtte kan jeg få?	4
1.6	Hva kan inkluderes som tiltakskostnad?	4
2	Viktige vilkår og begrensninger	5
2.1	Tidsfrister	5
2.2	Minste støtteandel og reduksjonsomfang.....	5
2.3	Myndighetspålagte krav	5
2.4	SCR-anlegg	5
2.5	NOx-fondet og Enova	5
2.6	Øvrige begrensninger og vurderinger	6
3	Slik foregår søknadsprosessen	7
3.1	Innsending av søknad	7
3.2	Behandling og prioritering.....	7
3.3	Styrevedtak og støttetilsagn.....	7
3.4	Gjennomføring av tiltak.....	7
3.5	Egenerklæring og verifikasjon	7
3.6	Utbetaling av støtte.....	8
3.7	Oppfølging i etterkant	8

1 Hvem kan søke om støtte og til hvilke tiltak?

1.1 Hvem kan søke?

Følgende virksomheter kan søke støtte fra NOx-fondet:

- Virksomheter med eksisterende eller planlagte NOx-avgiftspliktige utslipp i Norge før tiltak.
- Virksomheter uten avgiftspliktige NOx-utslipp, men som omfattes av bestemte NACE-koder i NOx-avtalen. I all hovedsak omfatter dette landbasert prosessindustri.

Det er som hovedregel eier av utslippskilden som skal søke om støtte og motta støtten. NOx-fondet kan gjøre unntak dersom det vurderes som hensiktsmessig.

1.2 Hvilke NOx-reduserende tiltak kan få støtte?

NOx-fondet gir støtte til tekniske tiltak som reduserer avgiftspliktige NOx-utslipp, og som ikke uansett må gjennomføres pga. myndighetskrav, anbuds krav, havari og nødvendig oppgradering/vedlikehold, eller er å anses som besluttet. Flere ulike tiltak kan vurderes samlet som én søknad.

For fartøy som allerede har gjennomført tiltak som i betydelig grad reduserer NOx-utslippene (minimum til Tier III-nivå), kan støtte til nye tiltak beregnes ut fra utslippene før det opprinnelige tiltaket ble gjennomført.

Dette er særlig gunstig for fartøy med SCR-anlegg som ønsker å søke om støtte til energieffektivisering. Støtten til energieffektivisering beregnes da med utgangspunkt i NOx-utslippene før SCR ble installert, men vil bli justert noe ned avhengig av omfanget på den tidligere SCR-støtten.

Støtteberettigede tiltak kan deles inn i fire hovedkategorier:

Reduksjonsteknologi	Energieffektivisering
• Installasjon av SCR, EGR, SNCR eller tilsvarende renseteknologi som reduserer NOx-faktor. • Motorbytte som utløser myndighetspålagte krav om IMO Tier III NOx-faktor. • Øvrige tiltak som reduserer NOx-faktor på motorer, kjeler og gassturbiner. • Prosessoptimalisering i landbasert industri • Tiltak som reduserer utslipp fra faking.	• Tekniske installasjoner på eksisterende kilder som reduserer energiforbruket. • Vesentlig logistikk- og flåteoptimalisering som innebærer merinvesteringer i fysiske installasjoner, skip og/eller infrastruktur på land.
Omlegging til drivstoff med lave utslipp	Flåtefornyelse
• Utrustning for drift på (bio-) LNG eller elektrisitet (inkl. batterier). • Utrustning for landstrøm om bord i fartøy og etablering av landstrømsanlegg på land. • Utrustning til nye grønne energibærere som gir reduserte NOx-utslipp (for eksempel hydrogen, ammoniakk, metanol, biokull).	• Nye skip med lave NOx-utslipp (minst tilsvarende NOx Tier III) som erstatter videre drift på fartøy med høyere utslipp. Det må dokumenteres en reell utfasingseffekt.

1.3 Når bør søker kontakte NOx-fondet før søknad?

Det er hensiktsmessig å informere NOx-fondet om at en søknad er under utarbeidelse. Det anbefales å kontakte NOx-fondet før søknad sendes inn dersom det er usikkerhet om prosjektet faller innenfor støtteordningen, hvordan tiltaket skal avgrenses, eller hvordan støtten skal beregnes.

Dette kan særlig være aktuelt for:

- Prosjekter som ikke klart faller inn under beskrivelser i veilederen
- Prosjekter som kombinerer flere teknologier eller tiltak
- Prosjekter der det er usikkerhet om forholdet til myndighetskrav eller krav i anbud
- Prosjekter der det også er aktuelt å søke støtte fra andre støtteordninger

1.4 Hvordan fastsettes og utbetales støtten?

Støttetilsagn til NOx-reduserende tiltak beregnes med utgangspunkt i tiltakets *estimerte* tiltakskostnader og årlig NOx-reduksjon, gjeldende støttesats, maksimal støtteandel og maksimalt støttebeløp. Tilsagnet gir en øvre ramme for støttebeløpet.

Støtte utbetales etter tiltaksgjennomføring når både tiltakskostnad og NOx-reduserende effekt i faktisk drift er dokumentert og verifisert. Dette skjer normalt gradvis (typisk kvartalsvis) over en periode på inntil 12 mnd. Utbetalt støtte kan bli lavere enn innvilget støttebeløp ved lavere dokumentert NOx-reduksjon eller tiltakskostnad enn det som er lagt til grunn i søknadsbehandlingen.

1.5 Hvor mye støtte kan jeg få?

Maksimalt støttebeløp beregnes ved hjelp av formelen:

$$\text{Støttebeløp [kr]} = \text{Årlig beregnet redusert NOx [kg]} \times \text{Støttesats [kr per kg]}$$

- Gjeldende støttesats er 900 kr per kg årlig NOx redusert.
- Støtten kan ikke overstige 60% av tiltakskostnaden.
- Maksimalt støttetilsagn er 100 millioner kroner.
- En virksomhet kan ikke ha sum av ubesluttede tilsagn som overskrider 100 MNOK

1.6 Hva kan inkluderes som tiltakskostnad?

Eksempler på kostnader som kan og ikke kan inkluderes i prosjektets tiltakskostnad er angitt i tabellen under.

Kan inkluderes i tiltakskostnaden	Kan ikke inkluderes i tiltakskostnaden
Egeninnsats på prosjektet	Utredninger og forstudier (evt. egen søknad)
Prosjektering	Finanskostnader
Godkjenning/testing	Tapt inntekt ved nedetid
Innkjøp av utstyr	Utgifter til alternative produksjonsenheter (for eksempel erstatningsfartøy) mens tiltak gjennomføres.
Transport av utstyr	
Installasjon og testing	

2 Viktige vilkår og begrensninger

2.1 Tidsfrister

Følgende tidsfrister gjelder for behandling av søknader til NOx-fondet:

- Søknad bør være mottatt minst 4 uker før styremøte der søknaden ønskes behandlet.
- Tilsagnsbrev sendes normalt ut innen 1 uke etter styrebehandling. I vedtaksbrevet vil det være oppgitt en søknadsspesifikk tidsfrist for investeringsbeslutning.

Frister for tiltaksbeslutning

Det vil fastsettes en frist for beslutning av tiltaket i tilsagnsbrevet. Et tiltak anses som besluttet når det er inngått kontrakt om levering av utstyr eller utførelse av arbeid av et slikt omfang at gjennomføringen av tiltaket i realiteten er forpliktet.

Dersom denne fristen ikke overholdes, vil NOx-fondet trekke tilsagnet. Søker kan da søke på nytt.

Frister for oppstart med reduksjonseffekt av tiltak

- Seneste frist for oppstart med reduksjonseffekt av tiltak er 31.12.2028. Innvilget støtte bortfaller for tiltak med effekt først etter dette.
- Siste dato for inkludering av driftsdata til verifikasjon av tiltaket er 31.03.2029, med siste frist for innsendelse av egenerklæring til NOx-fondet 30.04.2029.

2.2 Minste støtteandel og reduksjonsomfang

Det gis ikke støtte til tiltak der NOx-fondets støtteandel utgjør mindre enn 10 % av tiltakskostnaden. Det kan gjøres unntak for prosjekter som gir store og viktige NOx-reduksjoner. Dette er en saksspesifikk vurdering.

Det gis ikke støtte til tiltak som gir mindre enn 1 tonn NOx-reduksjon gjennom ett driftsår.

2.3 Myndighetspålagte krav

Tiltak som følger av myndighetspålagte krav, støttes ikke av NOx-fondet. Dette gjelder blant annet tiltak som utløses av minimumskrav i offentlige anbud eller krav etter forurensningsloven.

For fartøy og prosjekter som inngår i offentlige anbud (herunder riks- og fylkeskommunale samband), legges utslippsnivå i inngått kontrakt til grunn som referansetilstand. Det betyr at NOx-fondet kun kan gi støtte til utslippsreduksjoner utover det som følger av kontraktsfestet utslippsnivå. Støtte kan unntaksvis gis dersom støtte fra NOx-fondet for å utløse utslippsreduksjon i kontrakt er avklart med oppdragsgiver i forkant av anbudsutlysning.

2.4 SCR-anlegg

For SCR-anlegg uten IMO Tier III-sertifikat skal NOx-faktor fastsettes ved måling av utslipp med og uten ureadosering. Det skal dokumenteres at anlegget fungerer tilfredsstillende ved idriftsettelse og deretter minimum hvert 5. år. Nærmere krav til utslippsmåling og dokumentasjon kommer frem av NOx-fondets egne retningslinjer for dette.

2.5 NOx-fondet og Enova

Støtte fra både NOx-fondet og Enova til ulike tiltaksdelene og kostnader i et totalprosjekt er mulig. Samfinansiering på samme kostnadsgrunnlag er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn i unntakstilfeller etter nærmere vurdering (se mer informasjon på NOx-fondets nettsider). Ved behov for avklaring om forholdet mellom støtte fra NOx-fondet og Enova, bør søker kontakte NOx-fondet før søknad sendes inn.

2.6 Øvrige begrensninger og vurderinger

I tillegg til de generelle støttebetingelsene ovenfor, gjelder følgende:

- Tiltak som uansett må gjennomføres som følge av vedlikehold, havari, utskifting eller endret aktivitet, støttes ikke.
- Motorer som tidligere har vært nedjustert til under avgiftsgrensen (750 kW), og som er oppjustert over avgiftsgrensen, må kunne vise til minst et år med avgiftspliktig NOx-rapportering på søknadstidspunktet for å kvalifisere til støtte.
- Finansdepartementet har lagt til grunn at økonomisk støtte fra NOx-fondet er en skattepliktig ytelse, og at innbetalinger til NOx-fondet er fradragsberettiget.

3 Slik foregår søknadsprosessen

3.1 Innsending av søknad

Virksomheten utarbeider søknad om støtte, eventuelt med bistand fra andre. NOx-fondet kan bidra med avklaringer underveis ved behov. Søknad om støtte til NOx-reduserende tiltak skal sendes digitalt via søknadsportalen til Næringslivets NOx-fond.

3.2 Behandling og prioritering

Alle søknader behandles av NOx-fondet og kvalitetssikres av DNV. Dersom søknaden er mangelfull eller det er behov for ytterligere informasjon, vil søker bli kontaktet.

Dersom det samlede støttebeløpet i innkomne søknader overstiger fondets tilgjengelige midler, må NOx-fondet prioritere mellom prosjektene. Prioritering kan medføre at søknader som kunne mottatt støtte ordinært i stedet blir avkortet, utsatt eller avslått.

3.3 Styrevedtak og støttetilsagn

Når søknaden er ferdig behandlet legges den fram for NOx-fondets styre på et av NOx-fondets styremøter, som fatter vedtak om støtte basert på NOx-fondets innstilling i den enkelte søknad. Datoer for styremøter publiseres på NOx-fondets nettsider.

Etter styremøtet informerer NOx-fondet virksomheten om vedtaket. Ved innvilget tilsagn mottar virksomheten et tilsagnsbrev der støtte og vilkår er beskrevet.

Alle søknader behandles konfidensielt frem til det er fattet vedtak om støtte. Dersom virksomheten ønsker at også vedtaket skal være konfidensielt, må dette begrunnes særskilt i søknaden. NOx-fondet legger som hovedregel til grunn åpenhet om tildelt støtte. Eventuell konfidensiell behandling av vedtak gjelder frem til virksomheten har tatt investeringsbeslutning.

3.4 Gjennomføring av tiltak

Tiltaket gjennomføres av virksomheten i samsvar med søknaden og tilsagnet. Dersom det oppstår vesentlige endringer i prosjektet, eller dersom tiltaket blir utsatt eller kansellert, skal NOx-fondet informeres uten ugrunnet opphold. Vesentlig endring i prosjektets innhold kan utløse revidert søknadsbehandling og vedtak.

3.5 Egenerklæring og verifikasjon

Etter at tiltaket er installert og satt i drift, skal virksomheten sende inn egenerklæring via NOx-fondets søknadsportal. Egenerklæringen skal dokumentere at tiltaket er gjennomført, hvilke tiltakskostnader som er påløpt, og driftsdokumentasjon for beregning av oppnådd utslippsreduksjon. Normalt kreves det at virksomheten rapporterer inn driftsdata i 12 måneder før full støtte utbetales.

Virksomheten kan sende inn egenerklæring i flere omganger for å få utbetalt støtten gradvis gjennom 12 månedersperioden. Det anbefales at første egenerklæring sendes inn om lag tre måneder etter at tiltaket er satt i drift med utslippsreducerende effekt. Første egenerklæring skal normalt omfatte bekreftelse på tiltaksgjennomføring, dokumentasjon av tiltakskostnad, eventuell utslippsmåling og første periode med driftsdata. Deretter rapporteres ytterligere driftsdata normalt kvartalsvis. Typiske driftsdata er forbruk av relevante typer brensel og elektrisitet i NOx-avgiftspliktig drift, ureaforbruk, kontinuerlige utslippsmålinger (dersom tilgjengelig) og andre indikatorer på bruk og effekt av tiltaket.

DNV bistår NOx-fondet med kvalitetssikring av egenerklæringen. På grunnlag av innsendt dokumentasjon og gjennomført kvalitetssikring fastsetter NOx-fondet den NOx-reduksjon som danner grunnlag for utbetaling av støtte knyttet til egenerklæringen. Etter 12 måneder beregnes samlet støtte ved hjelp av følgende formel:

$$\text{Utbetalt støtte [kr]} = \text{Årlig verifisert redusert NOx [kg]} \times \text{Støttesats [kr per kg]}$$

Utbetalt støtte kan ikke overstige opprinnelig tilsagnsbeløp eller 60% av dokumentert tiltakskostnad. Årlig verifisert NOx-reduksjon beregnes normalt etter følgende hovedprinsipp:

$$\text{NOx-reduksjon} = \text{NOx-utslipp uten tiltak} - \text{NOx-utslipp med tiltak}$$

NOx-utslipp uten tiltak:

Det estimerte utslippet uten utslippsreducerende effekt fra tiltaket, gitt faktisk dokumentert drift (f.eks. drivstofforbruk) etter gjennomføring.

NOx-utslipp uten tiltak:

Det faktiske utslippet med tiltaket i drift.

3.6 Utbetaling av støtte

På grunnlag av verifikasjon av opplysninger i egenerklæringen, utarbeider NOx-fondet et utbetalingsbrev som sendes søker til informasjon per e-post. Søker behøver ikke bekrefte/signere disse opplysningene.

Støttebeløp angitt på utbetalingsbrevet fra NOx-fondet går til utbetaling.

3.7 Oppfølging i etterkant

Etter sluttverifikasjon og -utbetaling vil NOx-fondet følge utslippsenhetens tilstedeværelse i Norge (for mobile kilder) og grad av bruk.

Tilbakebetaling av støtte helt eller forholdsmessig kan bli aktuelt. Betingelser for dette er beskrevet i tilsagnsbrevet

Det må også påregnes sanksjoner fra NOx-fondet dersom virksomheten misligholder plikten til å drifte det utslippsreducerende tiltaket så lenge NOx-avtalen eksisterer eller så lenge det er påkrevd i tilsagnsbrevet.